
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์
ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน เพื่อแก้ปัญหาผลการเรียน 0 และ ร ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บรรจบ โนนพิลา*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) และเพื่อแก้ปัญหาผลการเรียน 0 และ ร ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 116 คน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8, 3/9 และ 3/10 โรงเรียนมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R-5 STEPs) มีประสิทธิผลอยู่ในระดับดีมาก ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ23102 ภาคเรียนที่ 2 มีนักเรียนได้ผลการเรียน ร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72 และจากการสังเกตการสอน และการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว เกิดความรักความอบอุ่นในครอบครัวมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน; การแก้ปัญหาผลการเรียน 0 และ ร

*ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร

The Development of Basic English Learning Activities for Monitoring and Solving Student's Problem of Getting "0" and "I" Grades of Mathayomsuksa 3 Students through Parents Rewards Relationships 5 STEPs (P2R-5 STEPs) Model

Banchob Nonpila*

Abstract

The purposes of this research were to develop and investigate the effectiveness of the P2R-5 STEPs model for monitoring and solving students' problem of getting 0 and I, in Basic English course for Mathayomsuksa 3 students. The sample of this study was 116 Mathayomsuksa 3/8 , 3/9 and 3/10 students in Mukdahan School during the second semester of academic year 2021. The students were selected by Cluster Random Sampling. The instruments used for data collecting were the P2R-5 or STEPs model, a learning management plan, and an achievement test. Statistics used for data analysis were percentage, mean, and Standard Deviation.

The results revealed that: the P2R-5 or STEPs model, through monitoring and solving students' problem of getting 0 and I, in Basic English for Mathayomsuksa 3 students was suitable and was rated high to highest satisfaction. The learning management plan was of good quality. The observations of teaching and interviews showed that the students were willing to learn. It was evident that good relationship in the family foster love and warmth in the family.

Keywords: Learning Activities through Parents Rewards Relationships 5 STEPs; Monitoring and Solving Student s' Problem of Getting 0 and I

* Teacher Senior Professional Level Mukdahan School The Secondary Educational Service Area Office Mukdahan

Received: 19 December 2022/ Revised: 11 April 2023/ Accepted: 28 April 2023/ Published online: 30 April 2023

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มปรากฏในปี 2562 และระบาดหนักไปทั่วโลก ตั้งแต่ต้นปี 2563 และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์โลกเป็นอย่างมาก นอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อการสูญเสียชีวิตจากการติดเชื้อ ยังก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ อีกมากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ ขาดสภาพคล่องตัวเกิดภาวะรายได้น้อยกว่ารายจ่าย และหลายครอบครัวมีรายได้ลดลง ซึ่งอาจกระทบต่อศักยภาพในการจ่ายค่าเล่าเรียนและการซื้ออุปกรณ์การเรียน มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ ไม่มีอินเทอร์เน็ตใช้ปัญหาด้านการศึกษา นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติที่ยังไม่เคยปรากฏมาก่อน ในระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งระบบการสอนแบบนี้ ทำให้ทั้งครูและนักเรียนต้องปรับตัวให้สามารถก้าวข้ามไปได้ แต่ช่วงเวลาที่ก้าวข้ามไปได้นี้นับเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ความสำคัญที่วุ่นวายมาจากปัจจัย 2 อย่าง คือ 1) จากครูผู้สอน ความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนตัวเองของครูผู้สอน โดยเฉพาะครูที่ไม่มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาในการปรับมุมมองต่อการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรม เรียนรู้เทคนิคกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน และประยุกต์ใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครูเองจะต้องเป็นผู้ที่แสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ และหมั่นเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับให้เข้ากับกระบวนทัศน์ใหม่ โดยเฉพาะการผสมผสานระหว่างการสอนแบบออนไลน์ และการสอนในชั้นเรียนปกติ และ 2) ปัญหาจากตัวนักเรียน ซึ่งการเรียนออนไลน์นี้จะได้ผลดีสำหรับนักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูง มีสติปัญญาดี จะเรียนเข้าใจง่าย แต่ถ้านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม คือ ไม่ตั้งใจเรียน เรียนไม่เข้าใจ เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หรือไม่มีแรงบันดาลใจอะไรที่จะชวนชวนไขว่คว้าหาความรู้ด้วยตนเอง แม้ว่าครูจะเตรียมการสอนมาดีแค่ไหนหากนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ใส่ใจ ก็ยากที่จะควบคุมหรือบังคับได้ เพราะบางครั้งนักเรียนที่เรียนออนไลน์จะปรากฏตัวที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ของครูตลอดเวลา แต่ในความเป็นจริงอาจจะนอนหลับหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนเลย นี่คือผลกระทบที่เป็นปัญหอันใหญ่หลวง สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน และไม่ตั้งใจเรียน ปัญหาจากครูอาจแก้ไขไม่ยาก หากครูมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ยอมรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยใหม่ ๆ โดยเข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เป็นประจำ ประเด็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบอย่างหนักต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นี้ เป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียน ครูจะมีเทคนิควิธีการสอนอย่างไรที่จะแก้ปัญหาที่นักเรียนที่เรียนอ่อนให้สนใจเรียน ตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นต่อการเรียน ไม่หนีเรียน ไม่ขาดเรียน ไม่ติด 0 ไม่ติด ร มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนดีขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผู้เขียนได้ประเมินตัวเองเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าได้ผลลัพธ์เป็นเช่นไร จากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง ม.3/8-3/10 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 116 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนอ่อนที่สุดในระดับสายชั้น และในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน รหัสวิชา อ2310 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนที่มีผลการเรียน ร (รอดัดสินผลการเรียน) มากถึง 15 คน จากการสังเกตและเฝ้าดูพฤติกรรมของนักเรียนจำนวนดังกล่าวนี้มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน คือ 1) เข้าห้องเรียนช้า หรือไม่เข้าเรียนเลย 2) ขณะที่ครูสอนนักเรียนไม่ให้ความสนใจ บ้างก็คุยกัน บ้างก็เล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ เมื่อครูเดินเข้าไปใกล้ก็จะทำเป็นเปิดตำราเรียน เมื่อครูให้หลังก็เริ่มคุยและเล่นกันต่อ และ 3) ไม่เคยทำงาน หรือ

ทำการบ้านส่ง แม้ว่าครูจะพาช่วยคิดช่วยทำ ทั้ง 3 ประเด็นนี้ พบได้บ่อยจากระยะเวลาที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบ Onsite ช่วงไหนที่เรียนออนไลน์จะมีนักเรียนที่เข้าเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ จำนวนเพียงร้อยละ 30-50 จากทั้งหมด 3 ห้อง (116 คน) นี่ คือ ปัญหาหลัก ๆ ที่ทำให้ครูผู้สอนหนักใจ เมื่อเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน ร มีจำนวนมากขนาดนี้ ครูผู้สอนต้องประเมินการสอนของตนเองแล้ว ว่ามีข้อบกพร่องอะไร การเข้าสอนของครูเข้าสอน ตรงเวลาไหม หากมีการกักก็จะต้องมอบหมายงานแก่นักเรียน ไม่เคยทิ้งห้องเรียน มีเกียรติบัตรยกย่องชื่นชมการันตีว่าเป็นครูผู้มาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีวันลา สำนวญตัวเองครั้งแล้วครั้งเล่าก็ยังหาจุดที่จะแก้ไขไม่พบ ตั้งปณิธานไว้ว่าภาคเรียนที่ 2 จะต้องแก้ปัญหาคเรียนของนักเรียนในเรื่องการติด 0 ติด ร ให้ได้ ดังนั้นจึงได้เลาปัญหาของนักเรียนห้องนี้แคะคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อาษาต่างประเทศได้รับรู้ปัญหาเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้อาษาวิชาชีพ (PLC) และในที่สุดก็ได้ข้อสรุปว่า ครูใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม เป็นการสอนแบบครูถ่ายทอดหรือนำเสนอฝ่ายเดียว (One-Way Communication) ซึ่งเป็นการส่งสารหรือการสื่อความหมายไปยังนักเรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยที่นักเรียนไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ นักเรียนไม่มีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนออนไลน์เป็นรูปแบบการเรียนใหม่ นักเรียนมีอิสระเสรีในการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่เรียนโดยไม่เปิดกล้อง ครูไม่อาจเห็นพฤติกรรมอันแท้จริงของนักเรียนได้ ครูจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้โต้ตอบและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วย จึงได้คิดรูปแบบการสอนที่เคยสอนแบบเดิมปรับสู่วิธีการใหม่ คือ กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPS) หรือ (P2R - 5 STEPS)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อาษาวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPS) หรือ (P2R - 5 STEPS)
2. เพื่อแก้ปัญหาคเรียน 0 และ ร ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPS) หรือ (P2R - 5 STEPS)

นิยามศัพท์เฉพาะ

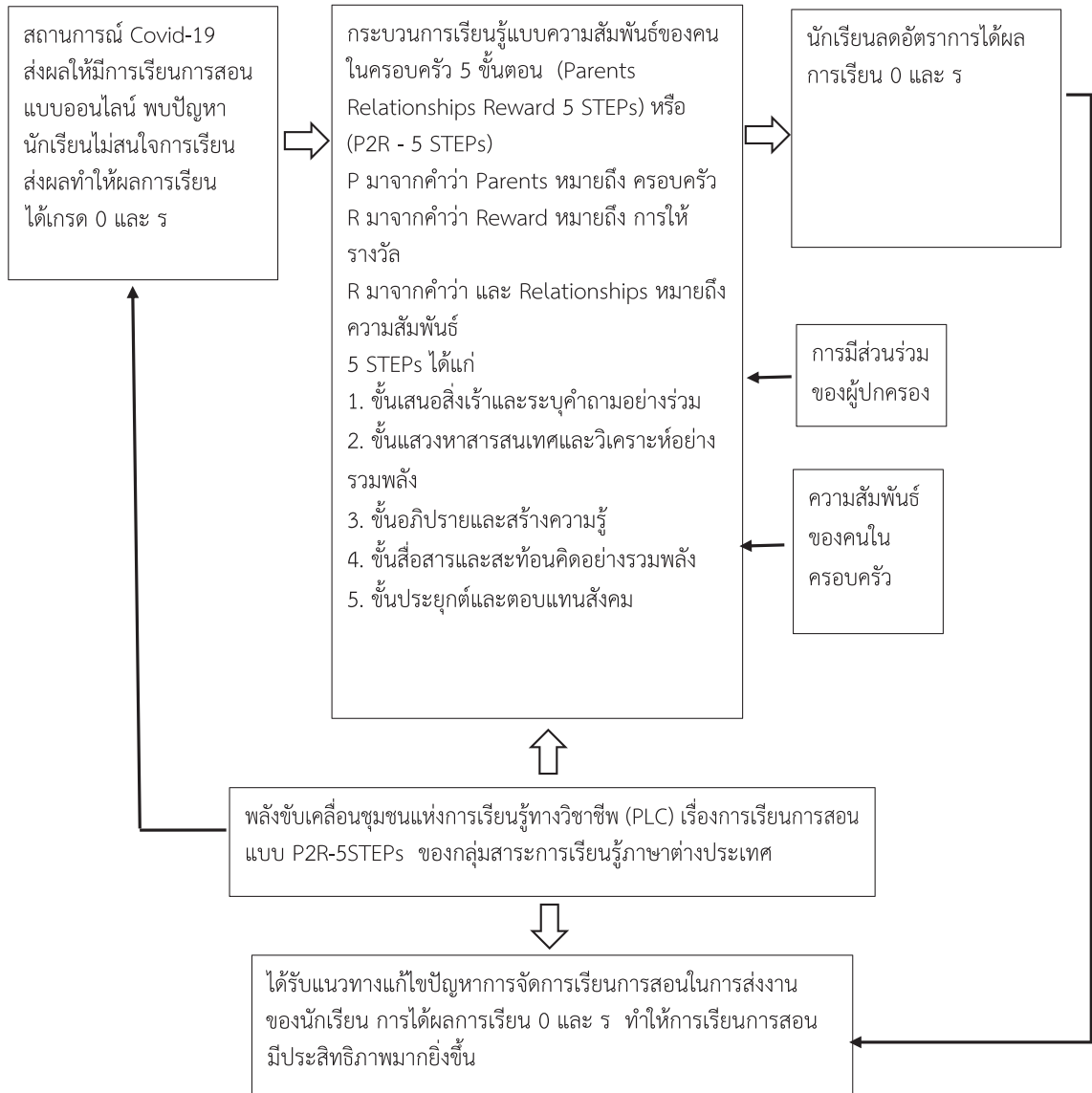
กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว หมายถึง การจัดการเรียนการสอน โดยมีผู้ปกครองมาเป็นส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เมื่อนักเรียนได้ผลงานของตนแล้วให้ไปนำเสนอต่อผู้ปกครอง เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง และบันทึกภาพถ่ายไว้เป็นหลักฐานว่าภารกิจ การนำเสนอของนักเรียนได้สมบูรณ์แบบแล้ว ครูก็มีหน้าที่บันทึกคะแนนให้แก่นักเรียน

กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Relationships Reward 5 STEPS) หรือ (P2R - 5 STEPS) หมายถึง ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน โดย P มาจากคำว่า Parents หมายถึง ครอบครัว R มาจากคำว่า Reward หมายถึง การให้รางวัล R มาจากคำว่า Relationships หมายถึง ความสัมพันธ์ และ 5 STEPS ได้แก่ 1) การตั้งคำถามและสมมติฐาน 2) การแสวงหาความรู้ 3) การสร้างองค์ความรู้ 4) การสื่อสารและนำเสนอ ผู้ปกครอง และ 5) การบริการและจิตสาธารณะ

ผลการเรียน 0 และ ร ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน หมายถึง คะแนนผลการเรียนรวมตลอดภาคเรียน อยู่ระหว่าง 0-49 คะแนน

วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 336 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 39 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 39 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 จำนวน 38 คน รวม 116 คนที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPS) หรือ (P2R-5 STEPS) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามและสมมติฐาน (Questions: R)

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ (Search)

ขั้นที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ (Construction)

ขั้นที่ 4 การสื่อสารและนำเสนอผู้ปกครอง (Communicate to Parents: P)

ขั้นที่ 5 การบริการและจิตสาธารณะ (Service: R)

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย บันทึกหลังแผน และแบบเก็บคะแนนรายแผน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน เป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.30 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นการเตรียมการสอน

1.1 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมุกดาหาร ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2564 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน

1.2 วิเคราะห์ผู้เรียนจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 5 023101 ภาคเรียนที่ 1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 ห้องเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 39 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 39 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 จำนวน 38 รวมจำนวน 116 คน มีผลการเรียน ร มากถึง 15 คน ซึ่งขัดต่อนโยบายของโรงเรียน

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนภาษาที่ถูกต้องและประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

จัดการเรียนการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามและสมมติฐาน (Questions)

การนำเข้าสู่เนื้อหาการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะใช้คำถามถามนำเพื่อสร้างความสนใจแก่นักเรียน ประกอบการใช้สื่อ ซึ่งสื่อจะเป็นรูปภาพ คำศัพท์ ประโยค หรือวัสดุของจริง ใช้คำถามนักเรียนเช่น

T : What kind of place is this?

Ss: It is the place where dead people are buried หรือ

- We bury dead people there หรือ

- This is a graveyard.

ภาพ 2 แสดงตัวอย่างการใช้ภาพประกอบในการตั้งคำถามและสมมติฐาน (Questions)

หากนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูในรูปแบบใดก็ตาม ครูจะให้รางวัล Reward เป็นคะแนนเก็บสะสม ทุกครั้งตลอดภาคเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยให้นักเรียนยกมือขึ้นเพื่อจะได้ไม่เกิดความอับอาย การให้คะแนนจะต้องให้อย่างทั่วถึงตามเทคนิคและวิธีการของครู

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ (Search)

ในการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์ สำนวน และรูปแบบโครงสร้างประโยค โดยให้นักเรียนหาความหมายจากการใบ้คำ หรือจากโทรศัพท์มือถือของนักเรียนก็ได้ตามสถานการณ์ แต่อย่าลืมว่านักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีการโต้ตอบเมื่อไร นักเรียนจะได้คะแนน Reward จากครูทุกครั้งโดยครูจะบันทึกคะแนนเก็บสะสมและนำไปเฉลี่ยหรือนำไปเติมเป็นคะแนนในส่วนที่นักเรียนได้ไม่ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ

เมื่อนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ สำนวนใหม่แล้วก็ให้นักเรียนเรียนรู้ในส่วนของเนื้อหา ตามตัวอย่างในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้น หากสอน Reading ก็ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง ถ้าเป็น Writing ก็ให้นักเรียนฝึกประสมคำสร้างประโยคตามโครงสร้างที่เรียน หากเรียนเกี่ยวกับ Listening ก็ให้นักเรียนฝึกฟังจากเนื้อหา หรือ Script ที่ครูเตรียมไว้ ครูคอยเป็นผู้ให้คำแนะนำคำอธิบายหรือแก้ไข หากนักเรียนไม่เข้าใจหรือเกิดข้อผิดพลาด

ขั้นที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ (Construction)

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติจากการได้เรียนรู้ในขั้นตอนที่ 2 โดยทำแบบฝึกต่าง ๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ 4 ทักษะ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผสมผสานกันไป ซึ่งขอขยายเนื้อหาที่ใกล้เคียงหรือเป็นเนื้อหาเดียวกับที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว ครูอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบหากนักเรียนมีสีหน้าท่าทางไม่เข้าใจ ครูส่งคำถามเพื่อสร้างความเข้าใจ และอย่าลืมเมื่อนักเรียนตอบคำถามมีการปฏิสัมพันธ์ ก็ให้คะแนน Reward เพื่อเป็นการเสริมแรง เพราะนักเรียนบางคน อาจชอบพูดมากกว่าชอบปฏิบัติ ครูก็จะได้รับการประเมินผลนักเรียนได้หลากหลาย

ขั้นที่ 4 การสื่อสารและนำเสนอผู้ปกครอง (Communicate to Parents)

ขั้นตอนนี้ นักเรียนเขียนสรุป เมื่อนักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามทักษะ หรือแบบฝึกหัดเสร็จแล้วก็จะเกิดองค์ความรู้ ให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้เป็นข้อความของตนเอง เช่น หากนักเรียนเรียน Reading ที่เรียนเนื้อหา หรือโครงสร้างประโยคเป็น โครงสร้างของ Present Perfect ก็ให้นักเรียนเขียนสรุปว่า ประโยค Present Perfect มีองค์ประกอบอะไรบ้าง นำไปใช้ได้โอกาสใด ให้ยกตัวอย่างประกอบ เมื่อนักเรียนได้ผลงานของตนเองแล้ว ให้ไปนำเสนอจะเป็นการนำเสนอต่อผู้ปกครอง Parents ในรูปแบบไหนก็ได้ เช่น นำไปอ่าน ไปอธิบาย ไปเล่าให้ฟัง หรือจะนำไปให้ผู้ปกครองอ่านให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนอ่านแล้วให้ผู้ปกครองอ่านตามก็ได้ ขอให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง และอย่าลืมแจ้งนักเรียนให้บันทึกภาพถ่ายไว้เป็นหลักฐานว่าภารกิจ การนำเสนอของนักเรียนได้สมบูรณ์แบบแล้ว ครูก็มีหน้าที่บันทึกคะแนนให้แก่ นักเรียน

ขั้นที่ 5 การบริการและจิตสาธารณะ (Service)

เป็นการนำผลงานของนักเรียนที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 ออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางโซเชียลมีเดีย อาจจะเป็นทาง Facebook ทาง Line หรือทาง Instagram ให้เพื่อน ๆ พี่น้อง เครือญาติ ครู-อาจารย์ได้ชื่นชมยินดีกับผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ครูก็ประเมินผลงานและให้คะแนนกล่าวชื่นชม ให้คำแนะนำให้กำลังใจก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาใหม่ต่อไป

3. กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R-5 STEPs) ในระยะแรก ๆ มีปัญหากับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนออนไลน์ เนื่องจากโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนไปตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) บ่อยมากนักเรียนปรับสภาพไม่ทันถือโอกาสเข้าเรียนบ้าง ไม่เข้าเรียนบ้าง จึงเกิดปัญหากับการขาดเรียน และไม่ส่งงานของนักเรียน จึงได้นำปัญหานี้ไปเล่าให้คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อให้รู้สาเหตุที่แท้จริงที่ว่านักเรียนไม่ส่งงานเกิดจากสาเหตุอะไร

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามและสมมติฐาน (Questions: R) ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ (Search) ขั้นที่ 3 การสร้างองค์ความรู้ (Construction) ขั้นที่ 4 การสื่อสารและนำเสนอผู้ปกครอง (Communicate to Parents: P) และขั้นที่ 5 การบริการและจิตสาธารณะ (Service: R) มีคะแนนกิจกรรมของภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 ดังนี้

ตาราง 1 คะแนนกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน ของภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

ผู้เรียน	คะแนนเต็ม	ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	ผ่าน (คน)	ไม่ผ่าน (คน)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	ผ่าน (คน)	ไม่ผ่าน (คน)
3/8 (39 คน)	80	65.17	5.76	81.46	38	1	67.48	5.15	84.35	39	0
3/9 (39 คน)	80	64.23	5.23	80.29	38	1	67.38	5.84	84.23	39	0
3/10 (38 คน)	80	47.76	6.44	59.70	25	13	57.60	5.76	72.00	36	2

จากตาราง 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) พบว่า ในภาคเรียนที่ 1 นักเรียนมีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน และในภาคเรียนที่ 2 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน

2. ผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยร้อยละ ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ23101 ภาคเรียนที่ 1

ห้อง	จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน (ติด ร)	
					คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
3/8	39	100	74.76	74.76	38	97.43	1	2.56
3/9	39	100	74.92	74.92	38	97.43	1	2.56
3/10	38	100	58.61	58.61	25	65.78	13	34.21

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยร้อยละ ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ23102 ภาคเรียนที่ 2

ห้อง	จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน (ติด ร)	
					คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
3/8	39	100	79.12	79.12	39	100	0	0
3/9	39	100	80.35	80.35	39	100	0	0
3/10	38	100	68.55	68.55	36	94.73	2	5.26

จากตาราง 2 และตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อ23101 ภาคเรียนที่ 1 มีนักเรียนได้ผลการเรียน ร จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2 มีนักเรียนได้ผลการเรียน ร จำนวน 2 คน และจากการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์ นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว เกิดความรักความอบอุ่นในครอบครัวมากยิ่งขึ้น นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อนจะมีความพอใจในการเรียน แบบ P2R-5STEPS เพราะมีผู้ปกครองคอยช่วยเหลือและแนะนำ ไม่ได้ทำงานคนเดียว อีกทั้งยังมีกลุ่มเพื่อน ซึ่งตนเองมีโอกาสช่วยเหลือ กลุ่มตามความถนัดและความสามารถ ทำให้ตนเองมีส่วนร่วมและเพื่อนมองเห็นความสำคัญของตน

อภิปรายผล

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) ผลการวิจัยมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับดีมาก โดยศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้จาก พิมพ์ฉัตรเดช (2563) ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแนวการสอนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นให้รู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง รวมทั้งประยุกต์ความรู้ได้บนฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมแบบทำงานกลุ่มรวมพลัง โดยทุกคนร่วมด้วยช่วยกันเด็กเก่งช่วยเด็กเรียนช้ากว่า เด็กถนัดกว่าช่วยเด็กถนัดน้อยเพื่อให้มีความสุขในการเรียน

บทบาทของผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ (Learner) ส่วนบทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และสอดคล้องกับ จุราภรณ์ ปฐมวงษ์ (2565) ได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ทดลองการใช้รูปแบบการเรียนรู้และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการสอน และ 4) ระบบสนับสนุน และใช้กระบวนการสอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการสอน (Preparing) ขั้นศึกษาความรู้ (Educating) ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Practicing) ขั้นสรุปความรู้ (Comprehending) และขั้นนำเสนอผลงาน (Presenting) พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดีมาก

ผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอน (Parents Reward Relationships 5 STEPs) หรือ (P2R - 5 STEPs) จากผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน นักเรียนมีผลการเรียน 0 และ ร ลดลง อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดพลังขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เรื่องการเรียนการสอนแบบ P2R-5STEPS ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และจากการสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวเกิดความรักความอบอุ่นในครอบครัวมากยิ่งขึ้น นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อนจะมีความพึงพอใจในการเรียน แบบ P2R-5STEPS เพราะมีผู้ปกครอง คอยช่วยเหลือและแนะนำ ไม่ได้ทำงานคนเดียว อีกทั้งยังมีกลุ่มเพื่อนซึ่งตนเองมีโอกาช่วยเหลือกลุ่มตามความถนัดและความสามารถ ทำให้ตนเองมีส่วนร่วมและเพื่อนมองเห็นความสำคัญของตน ซึ่งเป็นผลงานที่ภาคภูมิใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงษ์ แสงประเสริฐ (2560) ได้ทำการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้น คือ 1) ขั้นสร้างความสนใจให้คิด 2) ขั้นฝึกปฏิบัติพัฒนาความคิดทางภาษา 3) ขั้นรู้ให้คิด 4) ขั้นร่วมกัน ตกผลึกความคิด และ 5) ขั้นสรุปความคิดและสะท้อนการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสิทธิภาพในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 5 ขั้นตอนไปใช้ ครูผู้สอนควรชี้แจงขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติให้ผู้ปกครองและนักเรียนเกิดความเข้าใจเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ การได้ผลการเรียน 0 และ ร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความสนใจของผู้เรียนเพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2545). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จุราภรณ์ ปฐมวงษ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. **Journal of Modern Learning Development**. Vol. 7 No. 4 May 2022.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2563). **เสริมสมรรถนะออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังอย่าง Easy: New Normal**. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2564, จาก <https://www.educathai.com/storage/documents/O1I2twbJNcz00klCsX9RAulpQ6lignsOBDESAsC2.pdf>.
- วรพงษ์ แสงประเสริฐ. (2560). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. Vol 18, No 1.